

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za čertert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVII.

V Ljubljani, 24. vinotoka 1884.

List 43.

Premišljevanja in molitve za vse stanovce.

(Dalje.)

Jezusovo obnašanje — podoba našega obnašanja.

„Bodite popolnoma, kakor je vaš Oče nebeški popolnoma!“ (Mat. 5, 48.) Kdo je to rekel, in komu je rekel? Jezus, večna modrost, tako govori, in ker nam kaj tacega ukazuje, mora že mogoče biti, ker drugač bi nam ne ukazoval. In ker nam rečnim ljudim tako ukazuje, s tem kaže imenitnost našo in vzvišeni naš poklic. Kolikor tedaj mogoče, moramo Bogu podobni, zmiraj bolj popolnoma postati; ker bi pa sami iz sebe tega nikdar ne zamogli, je Jezus človek postal in nam na sebi podobo popolnomasti pokazal, pa tudi pomoč dodelil, tej popolnomasti nasledovati. S tem namreč, da Jezusa posnemamo, posnemamo tudi njegovega Očeta, ker je on svit Očetov in je sam rekel: „Kdor mene vidi, vidi tudi Očeta!“ (Jan. 15, 9.)

In kakor smo do zdaj vidili, da je Jezus zgled našim mislim, željam in govorjenju; tako nam je on tudi naj lepši podoba našega življenja, obnašanja.

Poglejmo toraj vsaj nekoliko njegovo vedenje, obnašanje, djanje in nehanje. Ali ni vse na njem zgoli svetost, ponižnost, dobrotu, usmiljenje? Njegova ponižnost obsojuje našo prevzetnost; njegovo zatajevanje osramotuje našo mehkužnost in poželjivost; njegova pobožnost nas budi in spodbada k goreči molitvi; njegova pokorščina odganja in pokončuje našo svojeglavnost; njegova krotkost tlači našo jezo; njegova poterpežljivost prenačuje našo nevoljo; njegova ljubezen do samote tudi nas k samotnosti budi; z eno besedo: vse čednosti, ki se svetijo nad njim, nas vabijo in napeljujejo, da ga posnemajmo.

Ali je pa to mogoče? Ne samo mogoče, ampak neogibno potrebno je, da Jezusu podobni prihajamo; to je, da ga v njegovem mišljenju, govorjenju, djanju in nehanju posnemamo. Ko bi mogoče ne bilo, bi nam on tega ne bil ukazal; ko bi mogoče ne bilo, bi ga svetniki ne bili mogli posnemati, zares, še svetniki bi ga ne bili mogli posnemati, med tem, ko je vendar življenje vsacega svetnika več ali manj podoba Jezusova! Ko bi mogoče ne bilo, bi nas sv. Pavel ne opominjal: Bratje, posnemavci moji bodite, kakor sem jest Kristusov! (Fil. 4, 16.)

Če se toraj v resnici želimo posvetiti, zveličanje gotovo doseči, moramo neprenehoma na Jezusa gledati, njegovo življenje in čednosti posnemati, njemu vedno bolj podobni postati. Zato se moramo pri vsakem početju resno prašati: Kakó bi Jezus v mojih okoljčinah govoril, delal in se obnašal? In kakor nam vest pravi in Jezusov zgled pred oči stavi, tako se moramo potem tudi res obnašati!

Molitev.

Vem, o Jezus, da me bo Tvoj nebeški Oče le zveličal, če me bo Tvoji podobi podobnega spoznal, če bo nad mano Tvojo podobo zagledal. Ali strah me obide, če sebe pogledam in Tebi primerjam! Kako malo sem Ti podoben! Namesto Tebi podoben postati, morebiti neumni živini enak prihajam. Ti si ves svet in čist, jest tako grešen in ostuden; Ti tako krotak in ljubeznjiv, jest poln jeze in togote; Ti tako zmeren in dobrotljiv, jest ves mesen in sebičen; Ti tako goreč in poterpežljiv, jest pa ves mlačen in nepoterpežljiv! Oh, kaj bo z mano, kaj bo z mojim zveličanjem? Pa, ker sem slab, se k Tebi zatečem, pri Tebi pomoči iščem. Ti si dal svojemu služabniku sv. Pavlu gnado, da Ti je podoben postal; Ti si podpiral druge svoje služabnike, svetnike in svetnice Božje, da so po Tvojem zgledu živeli; oh, podpiraj tudi mene! So uni s Tvojo gnado zamogli, zakaj bi pa jest ne? Res, moj Jezus! danes sklenem, z napreje po Tvojih stopinjah hoditi, Tvoje misli, želje, besede in djanja posnemati, če bi bilo še tako težavno, saj me bodeš Ti s svojo gnado podpiral, in kakor sv. Pavel, bom tudi jest vse premogel v Tebi, ki me močnega delaš! Amen.

Pomen dobrega in slabega časništva in spisov za katoliško Cerkev in njene vernike sedanjega časa.

(Skupen pastirski list švicarskih škofov.)

(Konec.)

Zopet drugi so, kateri pravijo: „Jaz poznam svojo vero in vem, koliko mi je verjeti“. To je že slabo znamenje, ako se sami nase toliko zanašajo. To ni govorjenje pobožnih, bogaboječih duš, kar nas velikokrat žalostna skušnjava uči. Slab časopis je in bo skušnjavec

in zapeljivce, in kdor ga vsaki dan bere, se v veliko dušno nevarnost podaja, kajti resnične so besede: „Kdor nevarnost ljubi, se v njej pogubi“ (Eccles. 3, 27).“ Ali je res veliko takih, kateri lahko koj presodijo, kaj je resnica, kaj laž? Včasih se bere obrekovanje, katero se še le čez tedne prekličje, ali pa še celo nikoli ne; zopet drugokrat hudobni listi kak verski nauk tako obernejo, da zamorejo le učeni in izvedeni njegov pravi pomen dokazati. Po pravici pravijo, da norec z enim samim stavkom lahko več terdi, kakor zamorejo učeni s celimi knjigami dokazati. Ravno to se lahko reče o lažljivih listih, kateri s čudovito nesramnostjo resnico v obraz bijejo in vse sveto v blato teptajo. Sedaj vas pa vprašamo: Koliko je takih, kateri imajo čas in kateri bi se potrudili vsako tako laž natančno preiskovati, da bi prišli resnici na sled? Menimo, da je takih le malo, da so zelo redki. V vsih drugih slučajih se pa ne zmenijo dosti, ali je resnica ali ne; toraj ostane zelo dvoma v srcu, kateri verno prepričanje rani. Ako tudi bi taki človek imel dosti moči, da bi ničesar ne verjel, kar pišejo oni listi, bi jih vendar brez škode ne prebiral. Kdor vsak dan ostudne bukve bere, če prav njih vsebino za izmišljijo ceni, se mu vendar domišljija pokvarja. Nič bolje se ne bo godilo onemu, kateri svojo dušo zabava z obrekovanjem in zasramovanjem vsega svetega. Zatoraj vas, dragi bratje, zarotimo zaradi vaših duš, varujte se pred časopisi, kateri vero in Cerkev preganjajo; kajti njim veljajo besede apostelja: „Ako kdo k vami pride in ne prinese seboj tega nauka, ga ne jemljite pod streho in ne pozdravljajte ga, zakaj kdor ga pozdravlja, bo njegovih hudobnih del deležen.“

Ako ne zadostujejo naše svarilne besede, se pa ozrite na okoliščine sedanjega sveta. Kako vse se je v nekaterih desetletjih premenilo. Kedo je nevero, katero so imeli samo nekateri učenjaki in nekatere skrivne družbe, zasejal med ljudstvo? Kedo je vzel mnogim upanje do nebés, da sedaj nebés le tukaj na svetu v mesenosti iščejo, katera mesenost se kakor kuga daleč na okoli razprostira? Kedo je zamoril glas vesti, moč države in postáv, kdo je pretergal vezi družbinskega življenja, da se počenja hudodelstvo za hudodelstvom, da ljudstva stopajo pod težo, katero povzročuje oborožen red znotraj in oborožen mir proti drugim državam? To je zakrivilo večinoma proti-kerščansko časništvo. V velikih mestih vsaki dan več dobro plačanih perés (časopisov) brizga svoj žolc in strup na vse, kar je kerščansko. Na ta način pridejo dan na dan v sto tisoče družin taki listi, katerih strup serka na milijone ljudi. Tako deluje strašanski stroj današnjega časništva proti kerščanstvu, tako preganja Cerkev in potuhnjeno seje najslabejše nauke med ljudstvo. Čuditi bi se morali, ako bi ta strašanska pošast ne imela vspeha, kakoršnega ima. Ali hočete tedaj, dragi bratje, sprejemati tak časopis v hišo, da okužuje vas in vaše otroke? Zavarujte pred to nesrečo sebe in svoje družine in ne delajte bolečin in žalosti svoji Materi, sv. Cerkvi, in nam očetom in pastirjem, in ako kdo pride k vami, da nima vere v Kristusa, ne jemljite ga pod svojo streho.

Kakor se lahko darovi zemlje dobro in slabo obračajo, tako je tudi z umotvori človeškega duha. Časništvo je že tudi Cerkvi veliko dobrega storilo, ker je olajšalo razširjanje in zagovarjanje pravice, poučevanje in zabavo vernikov. Žali, da so otroci tega sveta bolj prebrisani, kakor otroci luči za svoj rod (Luk. 16, 8). Cerkvi sovražni ljudje so hitro sprevidili, kako lahko bi se Cerkvi s hudobnimi časopisi škodovalo in se niso nobenega truda bali ter so požertvovalno se poprijeli tega sredstva. Škoda, da je še veliko takih vernikov, kateri tega niso sprevideli in ne podpirajo katoliškega časništva, katero se bori za veliko Božjo reč, za Cerkev in za družbinski

red. Sv. apostelj pravi: „Naj bi se naši učili potrebna dobra dela opravljati, da ne bi nerodovitni ostali“ (Tit. 3, 14). Ljubi, usmiljeni Bog daj, da bi se vsi, katere naše imenujemo, učili darežljivo delati za dobro stvar, akoravno še le ob enajsti uri. Spominjajte se tega, kar je bilo prej o slabih časopisih rečeno. Z enakim vspehom bi lahko dobri časopisi delovali. Taki časopisi pridejo v hišo kot aposteljni resnice, kot boritelji pravice, kot stebri sv. Cerkve. Akoravno ne šegačejo po ušesih in se ne dobrikajo našim slabostim, vendar imajo moč pravice in pri marsikaterih družinah bode branje dobrega časopisa povzročilo njih izveličanje.

O, duhovni in dušni pastirji, katere nam je ljubi Bog za svoje pomočnike dal, vi ste gotovo skušeni, kaj zamorejo dobri in slabi listi storiti! Kaj bodo koristile vaše pridige, ako se pa doma v časopisih ravno nasprotno bere, ali celo vaš stan in vaša oblast zasmehuje? Koliko več pa bo vspeha, ako se bodo vaši nauki kot odmev v dobrih listih brali. Ne utrudite se, tega sicer ternovega, vendar zelo važnega dela vašega popolnoma poprijeti se, terdno se deržite opomina aposteljnovega: naj si bode priložno ali ne, prepričujte, prosite, kaznujte z vso poterpežljivostjo. (II. Tim. 4, 2.)

In vi, kerščanski očetje in matere, gotovo veste, da bote morali odgovor dajati od duš, katere so vam bile izročene. Ni nam treba povdarjati, kako težko bode posebno v sedanjem času ta odgovor dajati in otroke vzgojevati za Boga in nebesa. Časi za vzgojo so tudi drugačni postali in le z največjo skerbjo in trudom je mogoče srečno priti do namena. Ne pustite, da bi vaši sinovi in vaše hčere brali hudobne časopise; le to, kar poduči in duši koristi, kar v veri in čednosti poterjuje, to naj vaši otroci in podložni v vaši hiši vidijo in berejo. Verniki katoliške Cerkve, vsi katerim je kaj za vero do Kristusa, za dobro stanje sv. Cerkve, za dušni blagor, ne bodite tako mlačni za te časnike, kateri se boré za vašo Cerkev in vašo vero, kot naj večja zaklada vašega življenja. Morebiti nimate veselja časopise vedno brati, pa ako ste zmožni, naročite si jih in dajte jih drugim brati. Na ta način dajete dvakratno miloščinjo, ker podpirate časopis, kateri pri vaših sosedih veliko dobrega stori, in gotovo za ta mali dar ne bo izostal blagoslov od zgoraj. Dajajte naznanila v te časnike in skusite še druge k temu pripraviti. Pristopite v družbo sv. Frančiška Salezijanskega, katera podpira dobre časopise, in o kateri vam bodo vaši duhovni pastirji bolj natanko poročali. Podpirajte vsi take časnike, kateri se boré za resnico in pravico, kateri zagovarjajo in spodbujajo sv. Cerkev, vero in kerščanstvo. Kedor je proti nji mlačen, ni samo neveden o sedanjem hudem času, ampak tudi nima serca do svoje vere in do svoje cerkve, v katere luči po svetu potuje, in pri kateri si na zadnjo uro pomoči išče.

Časi so polni nevarosti, dragi bratje! ker hudobija je močna po neštevilnih sredstvih, pomočkih in znamenjih, katera satan rabi, kakor je apostelj prerokoval (II. Tes. 2, 8), da bi zapeljal one, kateri so se zgubili, ker resnice v ljubezni niso sprejeli, da bi bili zveličani, ampak so laži bolj verjeli, kakor resnici. Vsi bodo sojeni, kateri niso resnici verjeli in so neresnici prav dajali. Mi pa se zahvaljujemo Bogu vsaki čas zaradi vas, ker vas je za zveličanje izvolil v upanji duha in v veri resnice. Stojte terdno, ljubi bratje! in deržite se naukov in izročil, katerih ste se učili od sv. Cerkve, katera je steber in terdnjava resnice. On sam pa, naš Gospod Jezus Kristus in Bog, naš Oče, kateri nas je ljubil in nam večno tolažbo in dobro upanje dal, naj serca obudi in nas poživlja k vsaki dobri besedi in k vsakemu dobremu delu!

Mož brez vere — nevaren mož.

(Dalje.)

6) Da ne zategnem, bom povedal le nekaj splošnega še, da mož brez vere in strahú božjega ni le nevaren človek posameznim, ampak tudi družbinskim skupinam, vsemu občinstvu. Kdo more o tem dvomiti? — Ker ne pozná, kakor sem že pokazal, družega nagiba, družega gonila svojim djanjem, kakor le svojo srečo, svoje blagostanje, svojo osebno korist, in nasitovanje svojih živinskih strasti, ne bo li zavoljo tega počél vsega, ne bo li vseh pomočkov, morda tudi naj hujših in naj hudobnejših se poprijemal, da pride do svojega namena, da sam sebi zadovoli? — Gotovo. Dotlej bo v dolžni podločnosti do svoje visoke in najvišje oblasti, dokler se je otresti ne bo mogel. Le potlej bo pokoren in le toliko, dokler in kolikor ga bodo gledale oči oblasti, ki je nad njim, in ktere se boji. Le dotlej bo pri miru pustil tuje pravice in posesti, le dotlej ne bo kalil javnega miru in občne varnosti, dokler bo pod krepko oblastjo. Toda na skrivnem bo viši moč države tisočkrat ukanil in preslepil, tisočkrat bo delal zoper postave, tisočkrat bo škodoval svojemu bližnjemu. Dovoljeval si bo razno-verstre posegljeje v tuje pravice, v pogodbe in dogovore, počenjal bo taka djanja in take zvijače in kovarstva, ki bodo prehudo stiskala njegove soderžavljane. Nikdar mu ne bo manjkalo vzrokov, vsaj navidezni ne, s kterimi bo mogel poterditi vse krivičnosti, vsa nasilja, vse upornosti, ter olepšati vse rogovilstva zoper pravomočno in postavno oblast države. Po tem potu bo pritiskal pogubne udarce očitnemu miru in občni varnosti, ter skupnemu blagostanju drugih ljudi.

Nič ne bo moglo ustavljati njegovih razdirajočih nakán, tudi ne postavodavna oblast, kajti nad možem, ki je premagal in odvergel strah božji, tudi strah človeški kaj ne premore. Postave bo prestopal, kader bo mogel, ker meni, da niso nič družega, kakor zapreke lastni koristi, ovire lastnemu zadovoljevanju in razveseljevanju. Ne bo ga berzdala niti pamet, kajti z vero mu ugasne počasi tudi luč pameti, hočem reči, pamet se mu zmračí, mu tako otemní, da več ne razloči poštenega od nepoštenega, pravičnega od krivičnega, dovoljenega od prepovedanega, da mu zginejo pojmi o pokorščini, ki se mora oblastim skazovati, — o dolžnosti občni blagor pospeševati, o pravem vesoljnem človekoljubju.

Postavimo, da mož brez vere vse to sprevidi; da s svojo pametjo spozná vse državljanske dolžnosti, ter da ima o njih naj jasnejše pojme; zdaj pa prašamo: čemu mu bo vse to? Bodo li pravi ti njegovi pojmi tudi zmožni burno njegovo poželenje krepko berzdati, ter ga k dobrim, čednostnim djanjem nakloniti, premagati terdokorno voljo, ktero strasti vlečejo na drugo stran? Koliko je celo gorečih vérnikov, ki se vendar spotikajo ter podlegajo svojim strastim — vkljub najboljšemu spoznanju, ki ga imajo o pravem in krivem, o dobrem in hudem, o čednosti in o pregrehi! Ako celo ti ljudje v hudo privolijo, ki se ravna po pameti, previdnosti, ki se deržé vere, v njih sercu kraljujoče; kaj je pričakovati od ljudi, ki nimajo vére, ki ne delajo ne po modrosti, ne po pameti, ki se vsemogočnega Boga iz detinskega straha ne bojé, pa ga tudi odkritoserčno ne ljubijo, ki vsaki čas pozabijo na svojega notranjega sodnika, na večnega plačevavca in kaznovatelja? Kako bo pamet, sama sebi prepuščena, pri takih ljudéh ustavljala zvérski nagon, ki ga imajo v sebi, nagon nesnažnega poželenja, samopridnosti, častiželjnosti? Zastonj so te ograje pri ljudéh brez vére. Zaničevali bodo postave, ki mejé njihovo neobujzdano prostost, ki nasprotujejo njihovi sebičnosti, ter zopervajo njihovi koristi. Ne bodo se deržali besedí in zagotovil,

danih v podobah; nič se ne bodo zmenili, če pospešujejo, kakor je dolžnost, občno dobro, ali ne. Imenovanim strastim bodo žertvovali vse pravice, pravice družbinstva, pravice oblasti, pravice državljanov, ter vse poteptali, ako bodo mogli, da ne bi bili zasačeni in kaznovani. Resnično! kdor pozná človeško serce, ter zrelo premišljuje skrivna gonila in peresca, ki ga gibljejo, širijo in kerčijo; bo dal prepričati se temu, kar je bilo rečeno.

7) Ko bi se kdo še ne udal, prepričala ga bo občna skušnja, popoluoma ga bo podučilo občno javno mnenje. Kdo v družbinem življenju kaj upa možu, kteri je na sumu, da nima vere ali pa da ima le malo vere, da je brez strahú božjega? Bojim se Boga, je djal razumen mož, za Bogom pa se bojim le človeka, ki se Boga ne boji. Prav tako se je izrazil kraljeví pévec: Varuj me, ko zerklo v očesu njih, ki se ne bojé upirati se tvoji desnici. (Ps. 16.)

Res, javno to mnenje je tako resnično, da ga podpisujejo celo največi očaki novejšega nevérstva, ker sili jih k temu teža resnice. Tem na čelu je Voltèr (Traite de la toler. c. 20), ki pravi: „Tolika je slabost človeškega rodú in tako je spriden, da bi bilo gotovo boljše zanj, če bi ga podjarmljevala vsa mogoča praznoverstva, kakor da bi živel brez vére. Človek je bil zmeraj potreben berzde; in dasiravno je bilo smešno darovati Favnem sli gojzdnim bogovom. Najadam (božicam), kakoršnih so si izmišljevali pogani, je bilo vendar koristnejše, da je molil te neumne podobe bogov, kakor da se je udal brezboštvu“ (to je: kakor da bi bil živel brez kake vere); „kjerkoli je ustanovljena družba, tam je potrebna tudi véra. Postave čujejo sicer nad očitnimi hudodelstvi, vera čuje pa tudi nad skrivnimi deli, ter skrito hudo odvrača“.

Bayle pravi: „Ako brezbožnike premišljujemo po naravi njihovega serca, našli bomo, da se morajo podati vsem svojim strastim, ako jih ne ustavlja strah božje kazni, ali pa ako jih ne oživlja upanje božjega blagoslova. (Dict. crit. ort. comet.)

Rousseau (r. Rusó) se v svojem Emilu popolnoma zлага s temi neverškimi orjaki: „Naj se le opustí misel o pravičnem, plačujočem, kaznujočem Bogu, pa med ljudmi ne bomo videli nič družega več, ko krivico, hinvavščino, laž!“ — „Ne morem zapopasti, kako bi mogel človek biti čednosten brez vere. Dolgo sem gojíl to go-ljufno misel; a zdaj spoznam njeno krivičnost in go-ljufnost.“ — Takisto govori pisatelj „duha postav“ in „ljudskega prijatelja“ (Bolingbroke, Home). — Kaj pomeni občna ta edinost družega, kakor, da ljudje brez vére, brez strahú božjega, so silno nevarni ljudje, nevarni vsakemu posebej, nevarni vsem skupaj. Nevarni so tem gotovejše, ker pri takih ljudéh, ki so brez vére in brez Boga, izjeme delajo celo tisti dandanašnji učenjaki, ki terpljivost naj bolj zagovarjajo. Po njihovi soglasni sodbi je treba brezvérece ceniti za sovražnike, ki morijo občno blagostanje, ter se jih je treba znebiti po vsaki ceni.

Vidiš, ljubi brat in rojak, kaj si in kakšen si, ako si nesrečen, da si pozabil Boga, vero in njene zapovedi! Ako živiš „tje v en dan“, kakor pravijo, pa se ne zmisiš na Boga, ako ne trepetaš pred Njim, ki ti dá živeti vsaki dan, ki te bo na koncu dni preiskaval, kako da si čas rabil, kako si vse zmožnosti obračal, kako korist delal iz vseh dobrót, ter te bo sodil po vseh pravilih naj natančnejše trave: spoznal boš, da si:

malopriden mož,

nevaren mož,

prav zato pa tudi nesrečen mož; mož, ki si je s svojo brezvernostjo naredil zapréko na potu zveličanja, ktere sam prestopiti ne more. Še daljno poglavje ti bo to spričalo.

Kerščanska ljubezen — prijateljica otrok.

(Dalje.)

Tudi Nemčija in Avstrija poznate delovanje kerščanske ljubezni, ako se prav s Francosko ne morete meriti. Ona pa v teh deželah zato ni mogla storiti toliko dobrega, ker ni imela priložnosti: potrebe še ni bilo take, kajti družina je še ostala bolj kerščanska in vredjena; na Francoskem je pa drugač: ondi je prekucija prešnjega stoletja razderla kerščansko družino in dala priliko kerščanski ljubezni, kazati svojo nesebičnost, kakor smo že bili omenili.

Po Nemčiji imajo že precej delavnih šol, zavetišč in družih zavodov. Božji blagoslov jih očitno podpira; dečke in deklice pripravljajo za prihodnje stanove ter jih vzgojajo v kerščanskem duhu. Te naprave so vedno v boljšem imenu, čislajo jih celo neverni posvetujaki.

V Avstriji je v tej zadevi bilo do sedaj malo bolj žalostno; vendar se je začelo malo na bolje obračati. Je pa že tudi potreba! Po mestih se potikajo zapuščeni otroci, ki vidijo slabe zglede; kaj bode iz njih? Lahko mišljeni so mnogi bogati in nečejo poznati djanske kerščanske ljubezni! Vidijo vsaki dan pred saboj revnega pouličnega otroka, vedo tudi, kaj da lahko iz njega postane; če koga pa opozoriš, naj malo poskerbi zanj, ti odgovori: E kaj? Saj je samo pouličnjak, kaj hoče in ž njim? Pač res, pouličnjak je; pa pomisli: v nekterih letih bo mož in sicer mož brez vere, mož hudoben. Ali si moreš biti svest, da ne bo nekedaj tebe ali tvojega sina prijel za vrat in ti zaklical: Ti si bogat, imaš denar; jaz ga nimam: daj sem in se mi zahvali, da ti pustim življenje!

Ne pustite tedaj otrok zunaj na ulicah! Kerščanska ljubezen naj se zbudi v vas, ter skerbite za sirote po svojih močeh. Ne recite: redarstvo (policija) naj skerbi za te otroke; ne tako; ljubezen, kerščanska naj jim preskerbi primerno odgojo. Danes govoré in pišejo marsikteri o nekaki „svetej domovini“; pa kako bode „sveta“, ako so njeni sinovi in hčere „nesveti“, ktero „nesvetost“ sami širijo! Ako hočeš državo rešiti in ljudstvo poblažiti, skerbi, da bo narod bolj kerščansk; to pa začni s tem, da obračaj svojo skerb tudi na zapuščene otroke, njihovo lepo odgojo!

Hvala Bogu, tudi v Avstriji je začela kerščanska ljubezen bolj skerbeti za otroke ter jim zidati sirotišča. V prestolnem mestu Dunaju se stori mnogo za uborno mladino. Po družih mestih tudi ne zastajajo. V Gradcu je „Vincentinum“, zavetišče ubožnim in sirotam. Tudi v Ljubljani imamo družbo Vincencijevo, ki mnogo dobrega stori za revne družine ter ob enem za otroke; ona podpira otroke bornih starišev, posebno taci, katerim sramožljivost zapira pot iskati pomoči; v deškem zavetišču „Marianum“ dobiva streho in hrano veliko število dečkov; razun tega je tudi mala šola, kamor zahajajo med dnem otroci, ko stariši gredo za delom in ne morejo paziti nanje. Lihtenturnova sirotišnica za deklice ima tudi namen odtegovati male deklice slabim izgledom!

Kamorkoli pogledamo, povsodi vidimo, kako deluje kerščanska ljubezen, da bi rešila dušo in telo ubožnih sirot. Naj bi ona ne omagala ter delovala še dalje z dvojnato močjo ter spolnovala zapoved Zveličarjevo! Naj bi po vseh mestih in terjih napravljali zavetišča za sirote ter vzgojali može, ki so po volji Božji in človeštvu v korist!

B. Krščanska ljubezen pa ne deluje samo v krajih, koder vlada kerščanska vera, ona skerbi tudi za poganske otroke.

Znano je, kako nečloveško delajo Kitajci z otroci, da jih mečejo v močvirje ali na ceste. Misijonarji so vidili to grozovito počenjanje; serce jim je trepetalo.

Na Jutru so našli večkrat po cestah mertva ali na pol mertva telesa otrok, ktera so po noči tergale svinje ali psi! Usmilili so se ubožih, zapuščenih otrok, in so sklenili take otroke pobirati in jim dajati v odgojo usmiljenim ljudém. Ker pa odgoja stane mnogo denarjev, so ustanovili v pomoč takemu ravnanju na Francoskem „društvo sv. Detinstva“, čegar udje so po večem otroci in je danes razširjeno že po vsi Evropi. Otrok, ki je ud te družbe, moli vsak dan kratko molitvico in plača vsak mesec par soldov; s tem si pridobi zasluženje in napolnuje ga dvojno veselje: on s tem pomaga revnim poganskim otrokom k večnemu, in boljšemu časnemu življenju. Misijonarji skerbé, da se otrok takoj kersti, ko ga najdejo. Cerkev močno skerbi za te otroke; ona upa, da bodo pozneje najložeji oni širili kerščansko vero med svojimi poganskimi rojaki.

Ali ni to čudovita ljubezen, ki rešuje čisto tuje otroke v tako oddaljenih poganskih deželah?

(Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Očitna zahvala pn. gg. deželnim poslancem.

Kakor lansko leto, tako so naši deželni poslanci tudi letos pred svojim razhodom zložili prelép dar za dijaško kuhinjo, namreč pn. gg.: Dr. Vošnjak 5 gl., Vil. Pfeifer 5 gl., dr. Sterbenc 5 gl., ces. svétnik Murnik 5 gl., župan Mohar 2 gl., posestnik Pakiz 2 gl., pos. Lavrenčič 1 gl., dr. Papež 2 gl., prof. Šuklje 2 gl., vit. Bleiweis-Tersteuiski 3 gl., dr. pl. Poklukar 3 gl., posest. Obreza 3 gl., dr. Mošé 3 gl., not. Svetec 3 gl., grajščak K. Rudež 3 gl., dež. glavar grof Thurn 10 gl., vradnik Deu 1 gl., grajš. Detela 2 gl., grajš. Kersnik 5 gl., bar. Žvegelj 3 gl., bar. Lichtenberg 5 gl., terg. Lukman 5 gl., oskerb. Faber 3 gl., bar. Apfaltrern 5 gl., kust. Dežman 1 gl., bar. Zois 3 gl., baron Taufferer 3 gl., dr. Samec 2 gl., mest. župan Grasselli 5 gl. Skupaj 100 gl., ktere nam je izročil pn. gosp. poslanec Kersnik.

Za tako lepo in izdatno pomoč v prid naši šolski mladini očitno in z veseljem izrekamo naj priserčniši zahvalo blagodušnim gospodom poslancem, kteri so s tem lepim djanjem pokazali, da jim ni le na sercu občni blagor naše dežele sploh, ampak tudi še posebej blagor šolske mladine, izmed ktere bodo čez kaj lét spodrastli može, ki bodo sami v kermilo ljube domovine segali in njene zadeve vravnali.

Ravno ti gospodje poslanci odločili so 100 gl. za ljudsko kuhinjo, ktera svota se na toliko obrača tudi dijakom v korist, ker gospodarstvo ljudske kuhinje med veliko množico naših dijakov trém daje nekaj hrane brezplačno in ker naprava, ako je bolj obilno podpirana, tudi zamore bolj obilno hrane za manjši plačo podeliti. Dobrotljivi Bog tedaj ohrani in preobilno blagoslovi naše gospode poslance in njihovo delavnost v njih lastni blagor in v korist cele domovine!

Vrednik.

Iz Ljubljane. † *P. Andrej Keržič.* Že nekaj časa je bolehal daleč znan, ljubljani in spoštovani P. Andrej, frančiškan, kurat v delavnišnici in premnogim duhovni oče in tolažnik; preteklo soboto, 18. oktobra, okoli dveh popoldne pa je med svojimi brati, po večkrat prejetih ss. zakramentih, izdihnil svojo blago dušo, in v ponedeljek o poli petih popoldne je imel prelép in ginljiv sprevod k sv. Krištofu. Prav veliko ljudstva iz vseh stanov mu je skazalo poslednjo čast; pokopavali so ga milostni g. stolni prošt Jožef Zupan. P. Andrej Mihael Keržič je bil rojen v Rakitini 28. kim. 1826, v serafinski red je pristopil 19. kim. 1850, slovesno obljubo storil 5. kim. 1852, posvečen bil 18. vinot. 1854

Tedaj je kot mašnik Bogu in ljudem služil ravno 30 let. Za opravilo v pokorilnici je bil kakor vsvarjen, ker po svoji lastnji je bil postaven in po potrebah tudi oster, sicer pa dobrota sama. Govoril je tudi več jezikov, kar je potrebno v taki službi. Kakor je bil v zdravji in boleznih popolnoma vdan v božjo voljo, in brezmadežnega življenja, tako so bile tudi poslednje njegove besede malo trenutkov pred ločenjem: „Nunc dimittis, Domine, servum tuum... zdaj, Gospod, pusti svojega hlapca v miru...“ P. Andrej, lepota in čast svojega stanú, pa dobronik našega naroda, naj počiva v miru!

Zahvala. Prav lepo, za srednji oltar visoko podobu (štatuvo) Jezusovega presv. Serca so te dni nekatere poštene device vidile v hramu g. Ant. Hočevarja na Bregu in milo se jim je storilo, da bi tako častitljiva podoba stala na prodaj med mertvimi izdelki, če tudi na spodobnem kraju. Plačale so jo brez pomude s 25 gl. in odmenile darovati jo na kak pripraven kraj, kjer bi je potrebovali. Kakor po neki previdnosti se je ravno tako naglo posrečilo, da je prečast. predništvo Marijaniša za to podobo zvedilo in si jo je zase izprosilo ter brez pomude dalo prenesti jo v to napravo, kjer so je bili silno veseli, ko so jo sprejemali. Naročeno nam je od prečast. predsedništva Vinc. družbe, da naj vsem dotičnim preblagim dekletom naznanimo iskreno zahvalo, kar bodi s temi versticami spoljeno.

V Ljubljani 22. okt. 1884.

Vredništvo.

Priserčno zahvalo izrekam v svojem in svojih sorodnikov imenu vsem prijateljem in znancem za obilne molitve za milo sočutje ter za vse, kar so skazali mojemu nepozabljivemu bratu, P. Andreju, bonelmu in mertvemu. Posebej pa se še zahvalim prečast. g. P. gvardijanu in preč. sobratom njegovim za tako ljubezljivo postrežbo, za tako obilno tolažbo in zdravniško pomoč v hudi bolezni; milost. g. proštu J. Zupanu, sl. oskerbništvu c. kr. deželne posilne delavnice, gospodom pevcem bogoslovcem, katol. družbi, družbi rokodelskih pomočnikov in obilnemu občinstvu za tako ginljivo pogrebno slovo. S to svojo toplo zahvalo za toliko tolažbo v prebitki zgubi pa sklepam prošnjo, naj se ga še dalje v molitvah spominjajo!

Anton Keržič.

Z gornje Istre, 20. vinotoka. Kadar se o Istri govori in piše, se navadno dostavi: „tužna Istra“, in to je nesrečna dežela v dvojnem oziru, ker Istra je večini prebivalcev mačeha, obilno je kamenja, malo rodovitne zemlje, toraj tudi malo in bornega kruhka. Istra je „tužna“ še v drugem, dušnem oziru. Hudo uboštvo tare ljudstvo, tlači jih kot mōra, le prerad Istrijan pozabi, da „človek ne živi samo od kruha“; skerb, „kaj bomo jedli, s čem se oblačili“, rada mori blažje občutke tužnih Istrijanov. A danes mi je nekaj veselega iz otožne Istre sporočiti, in to — kolikor mi je znano — o prvem sv. misijonu v Istri. Sporočilo je nekoliko zakasnjeno, vendar upam, da bo spoštovanim „Daničnim“ prijateljem dobro došlo. Preblagi gospod duhoven iz Gorenjskega, ki je pred več leti služil na Notranjskem poleg Isterske meje, ni zabil svoje službe v mladostnih letih, ne tukajšnih po duhu ne manj kot telesno potrebnih prebivalcev. Kakor je pripomogel pred 3 leti k sv. misijonu na Premu, tako gre njemu in trem pobožnim sestram, tudi iz Gorenjskega, za Bogom prva čast in hvala, da se je obhajala od 20. do 28. kinovca misijonska pobožnost v Podgrajah na Istersko-kranjski meji. Prečastiti gospodje lazaristi: superijor J. Böhm in Urb. Nežmah iz Ljubljane in Ant. Geršak iz Celja, dospeli so v soboto zjutraj do Ternova po železnici in potem še dve uri dalje v skritem kotiču ležeče Podgraje. Nedolžna mladina, praznično oblečena, deklice z venci, in svečami so

celo uro daleč prišli pričakovat gospode misijonarje. V soboto popoldne pričel se je nauk in potem spoved za fantiče in dekleta do 16. leta.

V nedeljo zjutraj so bile ob petih ss. maše; bati se je bilo, da bodo gospodi misijonarji žalostni, ker tukajšni ljudje nimajo navade zjutraj zarano v cerkev iti; mislijo, da je prej treba želodec založiti, potem še le podati se v cerkev. In resnično, ko je bil ob 6 začetek sv. misijona z „Veni S. Spiritus“, je bilo primeroma malo ljudi v cerkvi. Vvodni govor vel. č. g. superijora: po kaj smo prišli k vam, kaj iščemo pri vas? je napravil tolik vtis, da so se ljudje solzili. Ob desetih je bila cerkev popolnoma natlačena, ostalo jih je še za eno toliko cerkev zunaj; pritisnili so ljudje iz sosednjih duhovnij, Ternovske in Jelšanske župnije; popoldne ravno tako. V ponedeljek so ljudje že pred 4. uro, v tamni noči, dohajali po stermem hribu v cerkev, in tako vsaki dan, da je bila ob petih, ko so se pričele ss. maše, že cerkev polna. Spovednice so bile v pravem pomenu oblegovane, slabotnega so vzdignili in odrinili; nekateri so pričakovali po dva do tréh dni, pa še niso mogli na versto. Prišli so ljudje po 3 do 4 ure daleč iz Ternovske in Premeke fare na Kranjskem, iz Jelšanske in Hrušiške na Istrijskem, da si vest olajšajo. Žal, da ni bilo spovednikov; ako kje, se mora tukaj reči: „Messis multa, operarii autem pauci“. Iz domače škofije ni bilo nobene duhovna v pomoč, bližnja fara v Jelšanah je dve uri oddaljena, ima čez 4000 ljudi, silno starega gospoda dekana, tako da ima ravno tiste dni došli gosp. kaplan silo opraviti; druga fara v Hrušici je oddaljena blizo 6 uri kjer sta le dva duhovna, mesto petih. Na severni in izhodni strani od Podgraj ste župnije Stari Terg na Kranjskem in Čubar na Hervaškem, pa dobrih 10 ur daleč, in to vedno skoz gojzd po hribih. Očitna hvala mi je izreči č. g. kuratu iz Harij, ki se je 3 dni in pol trudil od ranega jutra do pozne noči v spovednici, ter je mnogo pripomogel, da se niso ljudje brez spovedi vračali domu. Hvala tudi Ternovskima gospodoma za pomoč! Sv. misijon je bil le tri dni in pol! a da je bil še enkrat toliko časa, bi bilo dela dovolj. Pri pridigah so bili ljudje tako pazljivi, da se je vsakdo lahko prepričal, koliko moč ima milost Božja ob času sv. misijona. Ljudje, ki so se po več lét bili zanemarili, da niso bili pri spovedi ter očitno zakerknjeni, ki leta in leta hodijo po ogerskih in slavonskih gojzdi, so pridno dohajali v cerkev, sprejeli v cerkvi škapulir v znamenje, da se želijo skloniti pod jarem Kristusov. Bog daj stanovitnost! Priserčna hvala veleč. gg. misijonarjem za njih obilni trud! Spolnila se je želja premil. g. škefa, ko so mesca malega serpana v Terstu po duh. vajah priporočali duhovnom sv. misijon.

Navada je, da se cerkev pri tacih priložnostih bolj praznično obleče. Napravili so se tudi tukaj med drugim novi svečniki oltarni, delo slavnoznane tovarne gosp. Samassa-ta. Obhajilno mizo in svečnike pod Križevim potom je naredil gosp. Ant. Belec, iz Šent-Vida nad ljubljano, tako lepo in lično in za malo ceno, da ga smémo z najboljšo vestjo čast. cerkvenim predstojništvom za euake dela priporočati.

Dubica, 16. oktobra 1884. Poslano miloščino 107 gl. za ss. maše gg. E. in M. sem hvaležno prejel, ter naj Bog poverne skazane mi dobrote! Missalia Romana sploh tukaj niso potrebna (ker oo. frančiškane imajo drugačne); vendar ker večkrat tudi petrinarji hodijo po Bosni, bi zlasti pri cerkvah, ki so bolj med svetom, bliže železnice ter po mestih, ne bila nikakor odveč; toraj naj se z drugimi stvarmi tudi boljši in lepši missali sem pošljejo, posebno novejšega natisa, da se ne bo pogrešalo polovico svetnikov v njih; zlasti potrebni so tuka Sancti pro aliquibus locis, ker imamo Bosanci

precej drugače v tem, kakor Rimljani in Kranjci, ter segamo že na iztok in obhaja svetnike izhodnje cerkve, kakor n. p. sv. Elija preroka, ki je celó patron Bosanskega kraljestva; sv. Demetrija, velikega mučenika, in druge. Tudi imamo festum boni patronis (spokornega razbojnika), katerega časti izhodnja cerkev, in od te ga je prejela po gerški vladi zemlja Neapeljska. Ko sem pervikrat imel opraviti ta officijum, se mi je nekako čudno zdelo, da ga imamo v brevirju ter preiščem, kje ga še imajo, in našel sem ga v kraljestvu Neapoljskem. Berž mi pride na misel: Na Neapoljskem je dosti brigantov, po Bosni pa hajdukov, eto ti: enak svet ima zopet primerne svetnike. Bog daj, da briganti in hajdoci posnemajo svojega patrona vsaj že v smertni uri, ako so ga posnemali v življenju! Tako priferčé muhastemu in „zleht“ človeku tudi vsakojake muhe in „zlehtnobe“ v glavo, — pa „officium“ sem vendar pošteno opravil; toda do „laudes“ le samo „de communi“. Mašo njegovo pa sem našel v novem missalu.

Tudi posta adventnega nimamo tukaj v Bosni, ker se oni vaš post, katerega so pred dobrimi sto leti z vigilij aposteljnov prenesli v Advent, ter ga imenovane vigilije opustili; tukaj v Bosni še zdaj opravlja pred prazniki, vendar ne ravno vigilije dan, ako ni ta v saboto, ampak vselej v saboto pred praznikom, ako bi ta tudi še le na drugo saboto prišel. Cerkvene zapovedi o postu se še tudi popolnoma spolnujejo in nimamo dopušenja za mesna jedila nikdar, razun postnih nedelj, ob katerih so popred tudi mesne jedi bile prepovedane; še le novi nadbiškup Serajevski je to olajšanje dovolil, dovolil mleko in jajca o štiridesetdanskem postu. Post bil je popred ojster že sam na sebi, precej podoben staroverskemu brez mleka, masla in jajc, samo z oljem ali pa nič zabeljeno — zravno je pa gorečnost še kaj več storila, da so skor sploh katoliki po Bosni o petkih v postu samo o kruhu in vodu živeli, prav kakor je zapovedano bilo to po pravilih sv. Benedikta benediktinom, zdaj pa to zapoved menda samo Trapisti še spolnujejo, in pa goreči Bosanci. Iz teh čertic vidite, da imamo v teh rečéh precej različnosti od tega, kakor je na Kranjskem. Dobra mati sv. Cerkve se ravna po okolišinah krajev in po potrebah ljudstev. Z Bogom. V. Lah.

Adrijanopel (na Bulgarskem) 15. okt. Prednica ondotnih usmiljenih Sester, katerim smo med darovi za ondotni misijon od Vstajenja poslali malo zbirko, je poslala naslednje poterdilo in sporočilo ter zahvalo:

„Blagovolite sprejeti našo priserčno zahvalo za lepo misijonsko miloščino 12 gl. 60 sld., ktere smo prejele po posebni Vaši dobroti. Ljubi Bog naj Vam (dobrotnikom) tisuč- in tisučkrat nadomesti in poverne. Ta dar mi dela toliko večje veselje, ker ravno tisti dan (10. okt.), ko sem denar prejela, sem sv. Antona prav nadležno prosila, da naj mi pomaga iz denarne zadrege, in nam saj toliko oskerbí, da si zamoremo na en teden živeža kupiti.

To leto imamo 26 ubožnih bulgarskih otrok, ktere veči del le od milošnje izrejamo in ohranimo. Z veseljem se derznem opomniti, da ti otroci so že tukaj pri nas vsi postali katoliški in v nauku in delu prav lepo napredujejo. O da bi le pomočkov imele, koliko dobrega bi se dalo storiti, koliko duš satanu uzeti! Zadolžile smo se z zidanjem domače kapele in sirotišnice za ubožne bulgarske otroke, in zdaj smo prisiljene povsod terkati in prositi za pomoč v veliki denarni zadregi.

Konečno prosim, pošljite nam vsaki dan sv. blagoslov . . .

Angela Poje,
prednica l. r.

Irska keršenica.

V enem najbolj razširjenih časnikov v Novem Jorku je bilo naznanilo, da se iše slušabnica, ki pa ne smé biti katoličanka. Ubožna deklica iz Irskega se oglasi za službo z navadnimi spričevali in jih pokaže gospej: „Ali najprej povej“, reče gospá, „če si katoličanka?“

„Res da, sem, gospa po Božji milosti katoliške vere.“

„Nisi tedaj brala naznanila. Jaz nikakor ne terpim katoličanke v svoji hiši.“

„Pač da, brala sem,“ odgovori Irka ponižno, „toda gospá, kaj zato, da sem katoličanka, samo če sem dobro zvesta služabnica in Vam dobro strežem! Poskusite in ako ne bodete z menoj zadovoljni, Vam je vselej na voljo me odpraviti.“

Gospá je na prvo odgovorila z molčanjem. Odgovor se ji zdi pameten, pogleda dekline in je osupnjena od njene priproste zunajnosti. „Naj bo tedaj,“ pravi gospá, „pojdi noter, bomo videli.“

Tedne in tedne je ta uboga stvar imela hudo preganjanje terpeti od svojih višjih in od družinčet, posebno veliko psovanja in zasramovanja zoper njene verske opravila. Toda vera te goreče kristjane je bila tako nepretresljiva, kakor njena poterpežljivost.

Čez nekatere mesce je zdvijala otročja rudečica in zbolela sta dva otroka v hiši. Drugo služabništvo, zgoli protestanti, je pête pokazalo o nalezljivi bolezní in iskali so se z urnim begom oreti. Irka sama je ostala na svojem mestu, zvesta, velikodušna in vse prenašljiva, ter je noč in dan bolnima otrokoma stregla, dokler nista ozdravela.

Nekaj lét pozneje je nova nesreča prigrermela nad to gospódo: polom ali bankrot. Vse je šlo na boben. Bila je pa v hiši mala, draga omarica, dedišina od prednikov; gospá je bila vsa zamaknjena v ta starodavni spominek. To je vedila mlada keršenica in dasiravno je bila ta reč na dražbi visoko gnana, jo je vendar kupila s svojim prihranjenim zaslužkom ter jo je v sobo svoje gospé postavila.

Gospá stopi v sobo, strese se in zakriči: „Ali je to mogoče? Ta omara še tukaj?“ „Gospá,“ reče Irka, „ta ostane tukaj, je vaša, kupila sem jo in se srečno štejem, da jo morem Vam ponuditi.“ Vsa v solzah objame gospá služabnico in zakliče: „O vaša vera je prečudno lepa! Tvoja junaška darežljiva ljubezen za moje otroke me je pretresla, tvoja današnja blagoserčnost dopolnjuje delo. Katoličanka hočem biti.“

Razgled po svetu.

Iz Rima. Spreobrnjenje Florentinca profesorja Parrini-ja, kateri je bil glasovit prostozidar, je v Rimu napravilo veliko govorce. Pred dvema letoma je v svojí oporoki ukazal, da ne smé noben duhoven k njegovi smertni postelji, in da tudi ne smé njegovega trupla spremiti. V nekem dvoboju je bil Parrini hudo ranjen. Prostodušno je zdravnika vprašal, če je rana nevarna. Ko mu je zdravnik to zagotovil, je ukazal Parrini duhovna poklicati. Ko je duhoven prišel in mu rekel, da je kot dvobojec in prostozidar izključen iz svete katoliške Cerkve, je Parrini v navzočnosti dveh prič s sv. bridko martro v rokah preklical, kakor Cerkev zahteva. Ginjen in z vso pobožnostjo je prejel ss. zakramente in je umerl spravljen s sveto Cerkvijo. Se vé, da liberalcem je pri tej novici vroče prihajalo. — (Missbl.)

Laški in tudi drugi judovski listi so o papeževem pisanji do kardinala. katero zadeva napravo bolnišnice za bolnike, kateri imajo kolero, pisali toliko neresničnega, da si štejejo dolžnost te laži pojasniti. Kakor so sveti Oče ukazali, naj se napravi bolnišnica ne samo za čase o kolero, ampak za vse čase. Že zdavnej so imeli sveti Oče ta namen. Ko se je pa letos ta kužna bolezen na Laškem tako razširjala, ukazali so takoj začasno bolnišnico ali lazaret napraviti. Ta bolnišnica se ima potem v pribežališče bolnikov vrediti. — Predsednik rimskega društva katoliške mladine, Rossi de Kasperis po imenu, je obljubil, da hočejo družniki pomagati pri napravljani te bolnišnice. Sv. Oče so se zelo razveselili nad tem velikodušnim djanjem in so z veseljem sprejeli ponudbo. —

Živ dokaz, v kakem tiranskem jetništvu so sv. Oče, je novica od 29. septembra, katera se glasi takole: Še celo na Francoskem niso tako daleč prišli, da bi škofu ne dovolili pristopa v bolnišnico, v kateri so za kolero bolni, kar se je pa v Rimu zgodilo. Ravno tisti dan je prišel generalvikar škofije Rimske, kardinal Parochi, zvečer v bolnišnico sv. Sabine, da bi bolnike obiskal. Pa vodja bolnišnice mu je pristop prepovedal, ker mu je bilo tako ukazano, akoravno je kardinal rekel, da je bil tudi že v vojaški bolnišnici. Kardinal je zastopnik papežev v škofiji Rimski. Vesoljni poglavar katoličanstva tedaj ne sme v bolnišnico tolažiti sebi zročene ovčice! Tako divjaštvo je neslišano in kaže, v kakošnem stanu so sv. Oče! Pri taki nesramnosti si pa laški ali tudi drugi framasoni še prederznejo lagati, da se papežu nobena sila ne godi. Še le, ko je bilo ljudstvo hudo razburjeno, so framasoni odjenjali in kardinala pustili k bolnikom.

Dosedanji nuncij monsignor Rotelli v Carigradu je v ravno tem poklicu poslan v Bruselj. 25. u. m. se je poslavljaj pri sultanu in je pristavil prošnjo, naj bi sultan katoličanom tudi nadalje skazoval dosedanjo bjagovoljnost. Odgovoril je sultan, da bode svojim zvestim katoliškim podložnikom zvest varh in upa, da gosp. nuncij bode vedno bolj vterjeval vezi prijaznosti med Svetim prestolom in visoko Porto. Konečno je sultan nunciju izrekel zahvalo za vse, kar je Sveti stol storil za povernitev miru v Albaniji, in pohvalil je obnašanje katoliškega prelata. —

„Gazeta narodova“ poroča o zaslišanji podlahijskih „unitov“ (zedinjenih vzhodnjevercev s katol. Cerkvijo) pri sv. Očetu. Pripeljal jih je kardinal Jakobini pred papeža, kateri je poslaništvo prijazno nagovoril, rekoč: „Dobro došli, moji otroci! Pridite bližej k meni!“ Sv. Oče so potem z njimi prijazno govorili, popraševali o domačih zadevah, iz kterega poljskega kraja da so, če so srečno hodili tako daljo? Potem so poslanci papežu izročili prošnjo svojih bratov „unitov“ do ruskega cara, ki je pisana v treh jezikih, v poljskem, ruskem in francoskem, ter ima 9500 podpisov; eden iz med njih pa je pristavil v francoskem jeziku: „Sv. Oče! Mi smo prišli v imenu greško-katoliških Rusinov prosit Tebe rešenja od zatiranja po moskovskem razkolništvu, katero nas tare. Prosimo Te, sveti Oče, bodi nam besednik in posrednik pri ruskem caru in blagovoli našo prošnjo do njega, ki jo Tebi pred kolena predložimo, po naj varnišem in naj krajšem potu poslati temu samovladarju. K temu koraku smo prisiljeni, ker nimamo postavnega organa v ta namen, kakor drugi narodi, po kterem bi temu gospodarju svoje potrebe in pritožbe izročili“. Odgovorili so sv. Oče: „Vaše prošnje sprejemem, moji otroci, in vam obljubim, ne le, da jih hočem caru Aleksandru izročiti, temuč da se bodem kakor vaš besednik do njega obrnil in mu bodem vaše terpljenje in vaše potrebe oziroma na vero dopovedal. Zdaj pa Vam podam svoj blagoslov in Vas pooblastim, povejte vsim bratom, da rimski papež Vas, ves poljski narod in vse „unite“ blagoslavlja. Po-

vejte jim v Mojem imenu, da kolikor hujše in daljše je terpljenje. toliko večje je njih zasluženje pri Bogu. Poterjajte jih v veri in v bratovski ljubezni in bodite prepričani, da Sveti stol ne bo opustil delati za Vas in za vašo sv. vero“. Nato so sv. Oče vstali, ginjeni s solzami „unitov“, so šli k pričujočim, so jim roke blagoslovljaje pokladali ter jih s prijaznimi besedami tolažili.

Listek za raznoterosti.

Kranjska gimnazija šteje letos dijakov 103, in sicer: v prvem razredu 38, v drugem 28, v tretjem 22, v četrtem 15.

V Kranju je 21. okt. v Gospodu zaspala Kancijanila Mesmer, skerbna mati dvema usmiljenkama, vestna nabiravka darov za sv. Detinstvo. Iz poganstva rešeni otroci naj ji sprosijo rajski prostorček v sveti družbi ss. Kancija, Kancijana, Kancijanile in Protia!

V Terstu je 20. vinot. po noči umerl ondotni kapiteljski prošt in veliki učenjak dr. Jožef Schneider. Bil je blezo še poslednji skladatelj izverstnih klasiških latinskih poezij v naših krajih. R. J. P.

Zoper bogokletje. Narod, kateri gerdo preklinja, se ne more imenovati olikan in je nevreden spoštovanja. Torej je jasno, zakaj so Španjolci jeli krepko zatirati bogokletje, katero je zasejano po deželi. Vesoljni poglavar v Gualojari je poslal do vradniških prednikov čversto okrožnico, da naj se zatira bogokletje. Njemu so nasledovali tudi drugi veliki poglavarji, ter je policija skoro po vsi Španiji na straži zoper omenjeno očitno hudobijo. Posebno hvale vredno je pri tem, da časniki vsih strank so onih misel z vradnijami in hvalijo postopauje zoper to očitno pohujševanje.

Čast velocipedarska. V malem kraju na Thurinškem se je nedavno prikazal prvi velocipedar. V tistem kraji kaj tacega še niso vidili. Mal deček se je te nakazni tako ustrašil, da je k materi bežal in zaklical: „O mati, mati! mož, ki škarje brusi, postal je stékel“ (O Mutter, Mutter, es isch e Schüreschliefer wüthig wor'n.)

Koledar za prihodnji teden:

27. vinotoka. S. Sabina. — 28. Ss. Šimon in Juda ap. — 29. S. Narcis. — 30. S. Marcel. — 31. S. Volbenk. — 1. listopada. Vsisveti. — 2. Dve in dvajsta nedelja po Bink. Spomin vsih vernih duš.

Mesec listopad

je posvečen reševanju vsih vernih duš v vicah. Ali ti je znan velikoserčni sklep: vse za duše v vicah darovati?

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanja in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanje in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. To bodi pred vsim drugim priporočeno v brat. molitev. — Zakonska žena, ktera je globoko zabredla s pravega pota, je serčno priporočena, da bi se na priprošnje N. lj. G. presv. Serca in sv. Antona spreobrnila. — V bratovsko molitev se priporoča v zelo hudih dušnih in te-

lesnih težavah večletna bolana oseba za pomoč. — Neke osebe, da bi začele boljše skrbeti za zveličanje svojih duš. — Zlo hudoben Sin se prav iskreno priporoča v bratovsko molitev N. lj. Gospé in sv. Jožefu. — Oseba v hudi bolezni, v kateri ga ni zdravnika za pomoč, se obrača k Mariji D., sv. Jožefu in sv. Valentinu, da bi se ji zboljšalo v glavi in v persih, ker zdelujejo jo silne bolečine. Ako se ji zboljša, naznani se zahvala. —

Že dve leti bolehnata oseba, ki ji razne zdravila ne pomagajo, priporočena v bratovsko molitev, da bi se na priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa in sv. Antona P. ozdravila, če je Božja volja. Uslišanje hoče naznaniti. — Priporočilo za neko gospodarsko potrebo. — Na očéh in na nogi že dolgo bolan mašnik se serčno priporoča N. lj. Gospej presv. Serca in sv. Jožefu ter v bratovsko molitev za doželeno pomoč. Ako bo uslišan, se bode zahvala po „Danici“ naznanila. — Neutolažljiva jeza, da se ukroti. — Bolna žena za zdravje. — Mati priserčno priporoča svojega sina, da bi v Lj. bil sprejet v bogoslovje. — Dva mladenčca v dušnih potrebah in oziroma na prihodnji stan. —

Zahvale.

Opravljal sem devetdnevno v čast Materi Božji, da bi skušnjo prestal. Obljubil sem Mariji, ako bom uslišan, da bom Mariji naznanil zahvalo v „Zgodnji Danici.“ Kdor Marijo na pomoč kliče, vsakemu ona pomaga.

Ljubljana, 4. oktobra 1884.

J. Jaklič.

Duhoven se serčno zahvaljuje N. lj. G. presv. Serca za uslišano prošnjo, in priporoča se še dalje v bratovsko molitev za pomoč v dušnih in telesnih potrebah.

Otroku, ki je zelo težko hodil, se je na priporočevanje k N. lj. Gospej zboljšalo. Tudi sem bila na priporočevanje k N. lj. G. in k sv. Jožefu zadobila pomoč v dušnih in telesnih zadevah. Češena bodi N. lj. Gospa presv. Serca, češen bodi veliki pomočnik sv. Jožef!

J. B.

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji. Č. g. Val. Klobus gre z Vojskega za duhovniškega oskerbnika v Godovič; č. g. Jan. Hudovernik v Podbrezje, in č. g. Fr. Gregori na Breznico za duh. pom. Čč. gg. Al. Bobek in Fr. Avguštin ostaneta vsak na svojem mestu. —

V Goriški nadškofiji. Č. g. Jož. Pintar, prvi kapl. v Cirknem, pojde kot vikar v Jageršče; č. g. Anton Bratina, kaplan v Podmelcih, enako v Komen; č. g. Janez Kokošar, dosedanji drugi kaplan v Cirknem, postane tam prvi kaplan, na njegovo mesto pride novomašnik č. g. Nikolaj Kocijančič, v Podmelce pa č. g. Janez Bernot, novomašnik.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Čast. g. Šim. Kosmač 2 gl. — Č. g. Andr. Kalan 3 gl. — Star prijatelj s pristavkom: „Pro dignis Tuis egenis“ 5 gl. (To se pravi: „Vrednim naj se na pomoč priskoči; za nevredne pa se šiba moči!“) — Č. g. kapl. Fr. Gornik 2 gl. — Č. g. župnik Bl. Petrič 2 gl. 10 kr. — Č. g. M. Barlič 1 gl. — Iz Slavine 2 gl. 50 kr. — Iz dobrotnih rok 40 kr. — „Eden, ki je biro pobral“ 2 gl. — Č. g. župnik M. Tavčar 10 gl. „za štud. kuh. kot vezilo“. — Č. g. kurat

Al. Pirc 5 gl. — Čast. g. Ant. Kukelj 2 gl. — Neimen. 5 gl. — M. J. 3 gl. —

Za sveto Detinstvo: Iz Celja po č. S. Bonavent. 2 gl. — M. 15 gl. — Preč. g. župnik Fr. Karuu 19 gl. — Č. g. Ant. Kuhelj 2 gl. —

Za sv. Očeta: Iz Horjula zbirka 7 gl. 50 kr. — Neimenovan 5 gl. — G. J. Jurič 5 gl. —

Za zvonove v Serajevu: G. J. Jurič 5 gl. — Č. g. Andr. Kalan 3 gl. —

Za afrikanski misijon: Iz Slavine 1 gl. — G. J. 10 gl. —

Za bratovščino sv. Bonifacija: J. 15 gl. —

Za misijone v Kini in Japoniji: M. 7 gl.

Za najpotrebniši misijone: G. J. Jurič 5 gl.

Za misijon Mehitaristov na Jugu: Po čast. g. Fr. Höningmanu 1 gl. 50 kr.

Za hišo kat. rokodel. pomočnikov: Č. g. A. Kalan 2 gl.

Za cerkev v Boh. Bistrici: Iz Slavine 1 gl. 50 kr.

Za razširjanje sv. vere: Po č. g. Ant. Koblarju iz Mengša 50 gl.

Za opravo ubožnih cerkev: Gospodičina Terezina Elzner 1 gl. — Iz Rovt nad Logatcem 8 gl. — Iz Ternovega v Ljubljani 20 gl. — Iz Naklega 6 gl. 11 sld. — Iz Radolice 12 gl. 30 sld. — P. č. P. Adolfu 15 gl. — Po čč. gg. Uršulinaricah 18 gl. 45¹/₂ sld. — Iz Lj. poglava 10 gl.

Gg. udje in dobrotniki za napravo zvonov pri cerkvi Jezusovega presv. Serca: Gorjanec Apol. 5 gl. — Gaber Jedert 5 gl. — Čemažar Mar. 5 gl. — Mihelič Ana 5 gl. — Čemažar Mar., posest. 5 gl. — Kajzel Peregr. 5 gl. — Omahen Mar. 1 gl. — Grofuja Auersperg Sof. 5 gl. — Zdešar L., posest. 5 gl. — Zdešar J. 5 gl. — Zadergal Kat. 5 gl. — Man Joh. 2 gl. — Haler Mar. 1 gl. — Hansel Ant., posestnica 5 gl. — Potočnik Nik. 5 gl. — König J., župnik 5 gl. — Zarnik Mat., župnik 5 gl. — Hrovat Mih., župnik 3 gl. — More Ant., kapl. 4 gl. — Kopač Lovr. 5 gl. — Gospa Cotar 5 gl. — Neimenovani 5 gl. — Misijonarji v Ljubljani nabrali 110 gl. — Verbajš Ant., kapl. 5 gl. — Vovk Janez, župnik 5 gl. — Škrabec Andr., korar 5 gl. — Pavlič Andr., župnik 5 gl. — Zbirke 60 kr. — Kocmur Ant., poštar 5 gl. — Karun Fr., župnik 5 gl. — Fada Jakob, župnik 5 gl. — Kukelj Ant., kaplan 5 gl. — Valdeker Fr., župnik 7 gl. — Zupan Ant., kaplan 10 gl. — Zupančič Jan., župn. 5 gl. — Mesar Jan., župn. 5 gl. — Jakič Ant., župn. 5 gl. — Jeršič Fr., župn. 2 gl. — Merjašič Fr., kaplan 5 gl. — Kobilca Jan., kapl. 5 gl. — Kovačič Jan., dek. 5 gl. — Levičnik Fr., župnik 5 gl. — Keršič Iv., župn. 5 gl. — Dolenc Jakob, župnik 5 gl. — Teran Janez, župnik 5 gl. — Golobič Ant., župnik 5 gl. — Kerčon Josip, župn. 5 gl. — Tramte Ant., kapl. 5 gl. — Kalan Andr., kaplan 1 gl. — Perpan Fr., kapl. 5 gl. — Artelj Blaž, župnik 2 gl. — Kaplenik Jan., župnik 20 gl. — Ogrin Pet., kapl. 5 gl. — Krašovic Anton, župnik 5 gl. — Bizjan Jan., kurat 5 gl. — Belar Jos., župnik 2 gl. — Veja Maks, kaplan 1 gl. — J. Stanonik 1 gl. — Neimen. 1 gl. — Neimen. 1 gl. — Urš. Povše 1 gl. — Č. g. Fr. Boncelj, duh. past. na Dražgošah, 5 gl. — G. Jož. Ožura, župan v Osilnici, 5 gl. —

Pogovori z gg. dopisovalci.

Gg. K. † D. † J. † Ž.: „Velocipedi“, in „velocipteri“ so svoj tek dobro zadeli, bili v ognju poskušeni in v „maturi“ bili poterjeni. Živeli „merjevci!“ — G. R.: Jagode rudeče, cvetke dušeče, nenavadne ob tem času, vezilo bile so mi milo. Da ste mi zdravi na višavi!